

Naročnina za celo leto
2 K.

Posamezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno
stran 64 K., $\frac{1}{2}$ strani
32 K., $\frac{1}{4}$ strani 16 K.,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K., $\frac{1}{16}$ strani
4 K., $\frac{1}{32}$ strani 2 K., $\frac{1}{64}$
strani 1 K.

Pri večkratnem oznanilu
je cena posebno znižana.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Štev. 23.

V Ptiju v nedeljo dne 11. novembra 1906.

VII. letnik

Za denar...

„Za denar ti dušo
svoro prodam...“
A. Asker.

Ni res, ni res in nikdar ne bode res, da je namen prvaški politiki, povzdigniti položaj slovenskega naroda in mu dati orožje v borbi za obstanek. Videli smo prvaške shode; govorniki so gromeli in poslušalci so plakali; — ali govorniki so imeli zlate verižice na trebuhi in so večerjali pečene piščance, poslušalci pa so nategnili hlačni jermen, ker je želodek krulil... Čitali smo prvaške časopise, ali lepe besede, navdušeni verzi so se izgubili, ko smo videli dejanja urednikov teh časopisov... Nikdar ni človek pošten, ki pridiga vodo in pije sam vino! Nikdar ne poštevamo naukov iz umazanih ust! Ali naj blagoslovljamo, kar je kletev vredno? Mi smo pristaši nemške šole in pošiljamo svojo decjo v nemško šolo; — pravki pa grome proti nemški šoli, lastnega otroka pa pošiljajo tja! Mi storimo, kar učimo, — pravki pa svare ljudi, storiti to, kar sami store. V breznačajnosti in nedoslednosti tiči jedro prvaške politike.

Zato pa ne verujemo in ne bodemo nikdar verovali, da se gre prvakom za povzdigo ljudskega položaja. Ni res in nikdar ne bode to res! Zdi se nam, da plešejo gospodje okoli zlatega teleta, kakor so plesali židje v starem testamentu... Za denar se jim gre, za denar prodajajo svojo dušo, za denar store vse! Trgovci otvori prodajalno in prodaja slabo blago za višoke cene; imenuje se „narodnjaka“ in „domoljuba“, da bi ljudje ne videli črvov v njegovi moki in plesnjivost njegovega blaga. Človek ki se mu ne posodi niti počenega groša, pride v

„narodno“ hranilnico, udari na prsa in pravi: „Jaz sem Slovenec, torej mi posodite toliko tisočakov“, — in kmalu je tisočake zažingal, člani hranilnice pa gledajo debelo in plačajo iz samega rodoljubja dolgove sleparjev. Kmet nači svoj krvavo zasljenen denar v nemški šparkasi; takoj pridejo pravki in kriče: „Ti si Slovensec, torej pridi k nam, čeprav dobiš manjše precente!“, — in bedak gre in zgubi krono za krono iz samega rodoljubja. Gospodar potrebuje denarja; pri nemški šparkasi bi dobil posojilo z 5% obresti; ali pravki ga silijo: „Pojdi k nam!“ in revež gre in plača 7% obresti, seveda zopet iz samega rodoljubja. Kmet se skregi s sosedom za pasjo dlako; prvaški advokat mu pravi: „Joža, le toži Jakeca“ in drugemu pravi: „Jakec, le toži Jožeta“ in ob koncu tožbe sleče prvaški dohtar Jožetu in Jaketu suknjo, zopet iz samega rodoljubja...

Za denar se gre! Pa naj rečejo pravki karkoli hočajo, — res je, da se jim gre edino za lastni žep! In iz tega stališča so pričeli strastno gonjo proti nemškemu obrtniku in trgovcu ter gostilničarju, iz tega sebičnega stališča so uresničili geslo „svoji k svojim“ in so pričeli gonjo, katere ni opaziti nikjer več na svetu!

Za denar... Kaj vse zahtevajo od tega naroda, od teh izmognih kmetov in delavcev? Kožo si potegnute sami čez ušesa, iz „rodoljubja.“ Zaradi uličnih tablic in poštnih pečatov bojkotirajo prvaški hujščaki trgovce, obrtnike, gostilničarje. Zakaj? Kè bi bojkot nijm koristil! Ali škodoval bi grozno slovenskemu kmetu, katerega bi zopet nemški trgovci bojkotirali, kadar pride s svojim blagom. Bodimo si odkritoščeni: slovenski kmetje ne morejo eksistirati brez nemških podjetnikov in nemški podjetniki ne prez-

slovenskih kmetov. Predstavljajmo si za trenutek, kaj bi bilo, ko bi se splošni bojkot uresničil: Nemški trgovci bi ne poginili, kajti dovolj je nemškega mestnega prebivalstva, da bi živelji. Ali kmet bi ne imel več odjemalca za svoje blago, za svoje vino, za vse to, kar prodaja; in moral bi obdržati blago doma ali pa ga prodati pravku po najnižji ceni. Poglejte vzglede „narodnih“ štacun, „narodnih“ obrtnik, ki gredijo rakan žvižgat, kè nimajo bodočnosti! Poglejte nesrečna konzuma društva, s katerimi so hoteli zatreći ne samo nemške, temveč tudi slovenske trgovce!

Za denar... Ali kaj ima opraviti denar s krčanstvom, z narodnostjo? Tega pač pravki ne vprašajo... Z mirno dušo proglašajo bojkot, da bi podprli svoje falirane kramarje, svoje bankerotne posojilnice. Kakor izkoristiščajo kmetovo nevednost in neizkušenosť, hočajo izkoristiščati versko in narodno čustvo prodanega ljudstva...

Sleparji! Ali menite, da nima ljudstvo vesti, srca, možgan? Obogateti hočete, seveda iz rodoljubja, — obogateti hočete na troške bednega ljudstva, — svojo dušo ste prodali za denar, — ali ljudstvo vstaja; z zarečo bakljo razsvetljuje temna pota umazane vaše politike...

Politični pregled.

Državni zbor je dokončal zakon o plačah za poštne uslužbence in o podprtavljenju severne železnice ter razne manjše zadeve. Zdaj se peča z volilno preosnovno, katero so predložili kot najnostni predlog.

Odsek za volilno preosnovno je dokončal svoje delo. Nasprotniki volilne pravice so porabili vse moči, da bi onemogočili to delo. Ali napoled je celo sam cesar omenil nujnost te preosnove in tako je odsek svojo dolžnost storil. Zdaj pride načrt v pleniju zbornice do razprave in jo skoraj gotovo, da se vrše prihodne državno-zborske volitve na podlagi splošne in ednake pravice.

Slovenska vzajemnost. Tako imenujejo prvaški prepanteži zmedele sanje o skupnem jugoslovanskem kraljestvu. Danes se javlja ta slov. vzajemnost v čudnih oblikah. V prvaških listih napadajo „brate“ Čehi, v čeških listih pa „brate“ Slovence. Ob začetku srbsko-avstrijske colninske vojne so se postavili vsi slov. politiki na — srbsko stališče. Zdaj pa se je izkazalo, da se je pustil srbski minister Pašić podkupiti. In vkljub temu pojeno prvaški listi še vedno visoko pesen vzajemnosti. Nas pa imenujejo „izdajce“, ker se potegujemo za slovensko in ne za srbsko ali turško ljudstvo!

Prvaški poslanci igrajo v zbornici za ves slov. narod sramotno vlogo. Korošec nima drugih skrbi kakor poštne pečate. Vse njegove interpelacije se tičajo te bedarje. Vodja prvaške politike na Dunaju pa je ljubljanski Šusteršič, znan pod imenom dr. Žlindra. Kakšen je ta človek, pove dejstvo, da so mu dali drugi poslanci dne 6. t. m. sledče priimek: „Šuft naj se ustrelji, kakor je oblubil, lump, lopov naj govorji v ječi, falsifikator bilanc“ itd. In taki ljudje zastopajo baje slov. narod!

„Versko“ — „klerikalno“.

Naši nasprotniki se boje svitlobe in solčnih žarkov; v tem hočajo obdržati zar emarjeno ljudstvo, kajti tema zasigura njih nadavlado. In zato se zaderejo besno v vsak pozkus, ki hoče narodu oči odpreti in mu pokazati pot v boljšo bodočnost. In kdor opazuje gibanje naprednih kmetov, nam mora priznati, da je mračni gospodi vsako sredstvo dobro. Zato kriče, da smo naprednjaki proti veri. Opetovanjo že smo dokazali, kako podla laž tiči v tej trditvi. Ne proti veri, temveč proti zlorabi vere se borimo! Ne proti cerkvi temveč proti politiki v cerkvi nastopamo! Ne proti duhovstvu temveč proti politikujočemu farštu nastopamo. In velika je razlika med duhovnem in farjem. Duhoven je zastopnik svetih naukov krščanstva, buditej čiste ljubezni, pridigar bratovstva, — far je hujščak, ki proklinja mesto da blagoslovja, ki politikuje na prižnici in v spovednici! In ravno taka je razlika med pojmom „versko“ in pojmom „klerikalno“. Kmetski list „Bauernbündler“ označi to razliko tako-le:

Klerikalno:

- Ako stopi duhoven na prižnico in govorí o požaru ter srčno o Kristusu, potem je to versko.
- Ako sedi duhoven v spovednici in vlivá verenu grešniku olje miru v trepetajoče srce, potem je to versko.

3. Ako hiti duhoven z Odrešiteljem k bolniku, da olajša smrtno uro, potem je to versko.

4. Ako deli duhoven v sakristiji pobožne spise, potem je to versko.

5. Ako podučuje duhoven na nedeljni popoldne v cerkvi mladino o krščanstvu, potem je to versko.

6. Ako posoja duhoven otrokom v fari pobozne knjige, potem je to versko.

7. Ako vzame duhoven po veliki mašni monštranco in blagoslovi vernike, potem je to versko.

8. Ako raztolmači duhoven v soli božjo besedo, potem je to versko.

To je nekaj izzledov, katerim mi se lahko dostavimo: Ako bere duhoven na prižnici evangelij, ako pomaga sosedu, ako se drži naukov ljubezni, ako se ne vrti v politiko, potem je to versko. Ako pa čita duhoven na prižnici „Stajerc“, ako prireja gostilniške shode, ako sramoti svoje župljane v časniki, ako se pretepava s starci, ako zapeljuje nedolžno deco, — potem je to klerikalno. In kdor hoče imeti čisto krščanstvo, čedni božji hram, prave zastopnike Kristusove ljubezni, — le-ta mora voditi neizprosen boj proti klerikalizmu, temu velikemu vampirju, ki sesa na ljudski krv...

3. Ako hiti duhoven od hiše do hiše, da dela agitacijo za volitve, potem je to klerikalno.

4. Ako deli duhoven v sakristiji politične hujščajo spise, potem je to klerikalno.

5. Ako hujška duhoven s političnimi govorji v gostilnišču, potem je to klerikalno.

6. Ako razpečava duhoven v farovžu „Fiphos“, potem je to klerikalno.

7. Ako se izloži ob časuvolitev monštranco, da ne bi bil izvoljen na prednjak, potem je to klerikalno.

8. Ako hujška duhoven proti soli in učitelju, potem je to klerikalno.

Prvaški denarni zavodi podpirajo s svojim kapitalom hujškače in prvaške časopise, ki proglašajo bojkot vsemu, kar ne trobi v črni rog. Ali ravno ti zavodi fehtarijo pri vladu in dobe od državnega denarja podpore. Brez te podpore bi vsi prvaški zavodi že davno poginili, kar priznavajo sami! Ali nerazumljivo je, kako pridejo ljudje do tega, da plačujejo s svojimi krvavimi daveki prvaške hujškače in njih falirana podjetja?

Grof Goluhovski, naš minister za zunanje zadeve, je odstopil. Mož je bil dolga leta na čelu zunanje politike in brez vsake hvale ali graje ga smemo imenovati zastopnika politike, diktirane od cesarja. Posebne sreče ni imel v svojem delu, kar dokazujejo še vedne zmešnjave na Balkanu. Ogri so imeli tega moža popolnoma v roki in letos so sklenili, da ga vržejo. Vrgli so ga tudi v resnici. Zunanja politika naše države se sicer ne bode spremenila, ali zanimivo je, da se ponavlja vedno očitane nadvlast naših mažaronskih sosedov. Naslednik grofa Goluhovskega je baron Ahrental.

Še en odstop. Državni vojni minister pl. Pitreich je odstopil; cesar je imenoval njegovim naslednikom dosedanjega deželnobrambenega ministra fcm. pl. Schönaicha. Tudi ta odstop je posledica ogrske politike. Ali cesar je izjavil v svojem lastnoročnem pismu, da ostane vojaška politika kot dosedaj. Tudi Schönaich je takoj naglašal, da je pristaš skupne armade, katero hočejo ogrski prepanteži razrušiti.

Shod kmetov iz planinskih dežel se je vršil 27. p. m. v Lincu. Sklenilo se je m. dr.: 1. Planine naj se zavaruje pred nakupom za špekulacije ali lov. 2. Servitutne pravice naj se pregleda. 3. Kmetska posestva naj se ne razkoša itd. Nemški kmeti se brigajo prav živahnega za svoje interese, naš kmet pa posluša raje prvaško politiko in čaka na odrešenje, dokler mu ne zapoje boben!

Nadvojvoda Oton umrl. Pred par dnevi je zadel našo cesarsko hišo bud udarec; umrl je najvojvoda Oton v srednji dobi življenja. Bil je to s'n vojvode Karola Ludovika, brata cesarja. Lansko leto je postal nadzornik kavalerije, pri kateri je bil že preje general. Oženjen je bil z saško princesino Marijo Jožefo in zapusti dvoje otrok: vojvoda Karl Franc Jožef, ki ima pravico do prestola in vojvoda Maksimiljan. Politike se pokojnik nikdar ni udeležil.

Dalmacija, krasni polotok ob jadranskem morju, je bila doslej iz gospodarskega kakor iz političnega stališča grozno zanemarjena. Zdaj je naznanihla vlada, da hoče položaj te dežele dvigniti. V prvi vrsti se bode uresničila neposredna zveza Zadra skozi Hrvaško do sv. Petre na južni železnici. Izboljšati pa bode treba tudi vsa pristanišča v Dalmaciji, zlasti Split, Šibenek, Metkovič itd. Poleg reguliranja potokov se bode oziralci na gospodarstvo, uresničilo posebne šole za kmetijstvo, živinorejo in ribištvo ter uredilo kleti za dviganje vinogradništva. Tudi šolstvo se hoče zboljšati.

Dopisi.

Dobje pri Planini. Laž ima kratke noge, to ti hočemo, dragi in resnični „Stajerc“ razodeti. Zopet so se opakli, zopet so padli v jamo tisti, ki so jo drugim kopali. Naša prototip, posilem kramer in župnikov podrepnik Tonče je namreč krivo tožil g. nadučitelja pri višji šolski oblasti. S svojimi lažmi sicer ni mogel ničesar opraviti vendar pa je moral g. nadučitelj tožiti radi žaljenja časti. Tonče bi šel v zapor, ko bi se mu ta kazenska ne odpustila. Vendar pa mora plačati sodniške troške, ki znašajo čez 120 K. Dober tek, Tonče, — 120 K pri svoji kramerijski celo leto ne zaslubiš. Baje je Tončeta župnik Vurkelic k temu našantul, kajti znano je, da dela ta maziljenc rad prepir in tožbe. Vurkelic je bil Tončetu tudi najboljša priča; kvasil je večinoma od nekih ženskih hlač, na katere se menda jako dobro razume. Ko Tončeta Vurkelic in hlače nista mogla pomagati, obljubil mu je prvi 50 K podpore. Drugim pričam je Vurkelic zapovedal, naj raztrosijo doma laž, da je moral nadučitelj plačati 38 gold. Ako bo Vurkelic na takšen način trosil denar, moral bode zopet začeti farane plavšati, da mu prinese denarja za drugega kaplana, kjer se mu je kupčija s prvim

tako obnesla. Le škoda, da prezv. knezoškofov obnašanje tega župnika ni znano; gotovo bi ga postavili za vzgled! Na svidjenje, posilem kramer in Vurkelic!

Hrastnik, 22. okt. 1906. — Nas rudarje se čimdalje bolj trpinči. Vsako in tudi najmanjšo pravico se nam jemlje. Na eni strani stoji oderuška premogokopna družba, na drugi strani občina z načelnikom Rošem. Tako triprudar v jami in doma, vedno ednako. Z njegovimi krvavimi žulji pa se masti — gospodje. In zakaj vse to? Ker niste dosti šolani, ker ne znate nemški? Zato zahtevajte šolo, nemško šolo, da ne bode vsak koristolovec z vami sale uganjal, da bode močni, da se zamore bračni proti izkorisčanju in zatiranju. To vam želi star in izkušen — rudar.

Št. Vid nad Valdekom. Takajšni župnik Friderik Repolusk je tudi obč. svetovalec. Naš župan je že dvakrat po § 38 obč. reda sklical sejo. Župnik pa je poklical odbornike k sebi v farovž, jim dal piti in napravil pisemce, češ, župan naj sklice sejo v gostilni, v farovški bajti, v farovž, v stari šoli, ne pa v občinski pisarni. Torej že na tako nazaslišan način dela naš župnik prepri. Le z gospo učitelja Judniča sta prijatelja; večkrat sta se gospa in župnik na spredu za roke držala (!) in v farovžu so vedno učiteljeve punice. Da bi se prepri v naši občini končal, je na vsak način potrebno, da se premesti tega župnika. Ali sme župnik tistega v „Fihposu“ objavljati, kdor ima nezakonskega otroka? Na ta način ni čuda, da vera peša . . . 18. p. m. so se po celo stepli v farovž, kjer so mlatili žito Kristanov sin, fajmoštov brat Karlek in mežnar Mirbac. Pri tej priložnosti sta skočila Karlek in Kristanov sin v mežnarja ter ga pričela daviti. Mežnar pa je potegnil nož in mesaril, da je bil joj. Vse je bilo krvavo, kakor bi svinje klali. Tega pa brihlni Repolusk ni videl in ni poročal „Fihposu.“ Pa bi bilo potrebnejše nego sramotje nedolžne dece! Za danes opozarjam Karleka, naj popravi svoje laži v „Fihposu“, ker drugače, Karlek, te „Stajerc“ odgrne vso nesnago, pa če se te prav od jeze kuga loti . . . Prosimo občani, naj se nam pomaga! Prihodnjie pa povemo še razne novice! — Opomba uredništva: Ako objavlja župnik imena slabih duhovnov, ki so očetje nezakonskih otrok, bi mu to nikdo ne branil. Ali naravnost nekrščansko je, ako blati po farških cunjah še nedolžno deco! Tudi je sramotno, da se dušni pastir vtika v politiko in da dvori ženskam. Mi vam to le svetujemo: V prvi vrsti se ne bojte hujškačev in stopite pogumno tej gospodi na prste. Vsako nepostavno stvar načinjate politični ali cerkveni oblasti ter „Stajerc“, ki bode vse objavili, kajti dolgo že nismo čuli takega škandala. Ne pustite se zatrepti od tistih, ki žive od vaših žuljev!

Sv. Ana na Krembergu. Prosim te, dragi „Stajerc“, za malo prostora! Sv. Janez Krstnik je Jezusa krstil pri potoku Jordanu in slišal se je glas iz nebes: To je moj sin, nad katerim imam svoje dopadenje . . . Naš J. Š. pa bi rad „krstil“ pri studencu pod gabrom, — ali tam bi se slišal glas iz pekla: To je moj sin, njega ne poslušajte, to je fantalin od „Marijine družbe“ in slična mu je znana viničarka . . .

Bodislavci pri M. Ned. Prav lepo se zahvalim svojemu nasprotniku za vse grde laži, katere širi o meni. Blebet ta lažnik o mojih dolgovih in mi skuša delavce odgovoriti. Ako bodo ta lažnik nadaljeval svoj posel, objavim njegove imo in povem precej zanimivega o temu črnemu obrekovalcu. — Matija L. —

Rož na Koroškem. 15. oktobra 1906. Včeraj zvečer prišlo je okoli 50 kranjskih sokolov iz sv. Jakoba tu - sem. Pred odhodom v Ljubljano že so pričeli z železničarji prepri, tako da so orožniki v Jesenicah morali njih imena popisati. Nečuveno je, kar so počenjali pri pijani kričači v sv. Jakobu. Pod vodstvom kaplana Lučenika so prekorakali kraj. V mraku so se postavili pred „Narodni dom“, kjer so se napili, ter tulili: „Črna zemlja naj pogrezne vsakega nemčurja.“ Potem so metalni na Schusterjevo gostilno kamenje in polena in rogovili na to način čez eno uro. Ko bi domačini ne potrpeli svinjarje teh najetih kričačev, bi tekla kri. Ob 8. uri se je ta tolpa z županovim vozom odpeljala. Isto se je godilo 7. oktobra. Med

sokoli so bili seveda tudi domači hujškači, ki potem v farški cunji „Mira“ vso krivdo na prednjake mečejo. Posebno se ježe na krčmarico „pri pošti“, kjer ne trobi v njih rog in povleto tudi znanemu dopisnemu „Mira“ v obraz. — Opomba uredništva: Na Koroškem se je pričela zdaj gonja, katero smo na Štajerskem že prenigali. Hujškači najemajo par pjanih kranjskih barab, s katerimi hočejo prestrašiti domačine. Menda ne bode preje miru, dokler ne bodo Korošči par teh smrkavih pobalinov prav pošteno prelasali!

Gutštajn na Koroškem. Ob sv. Urši pridejo naše „device“ v cerkev in darujejo. 11 korov jih je, ali vse te device so pomožene. Župnik nima ledičnih, nedolžnih devičic, zato kliče omogožene k sebi. Ali so bile sv. Urša in njene device tudi omogožene? — Z našim župnikom Valežom imamo velik križ. Noben mežnar ali organist ne more obstati pri njemu. Vzrok temu je, da ima kuhanica Ana večjo oblast nego župnik. Imeli smo mežnarja, ki je zvesto svojo službo opravljal, ali bil je oženjen in tega ni mogla trpeti; zato je moral iti. Zdaj imamo mladega mežnarja Jožeta, ki je lušten in zna dobro plavšati z kuharico. Prigodi se mu tudi, da ob jurnicu ne zvovi, da pa zato 2 krat k maši vabi. Jožeta je strah, zato hodi zdaj zutraj nočni čuvaj zvoniti. — Vodnica naših omogoženih „device“ je Marička Kobolt, ki moli doma rožni venec in zadremljje od same pobožnosti; sicer pa nima nič proti temu, da dekla in hlapec skupaj spančata. — Vse to trpi naš župnik in poleg tega še neresnico govori. Letos je zopet obljubil, da gre velikega srpanja iz Gutštajna in da dobimo starega župnika ter kaplana. Ali — še je tu! Pa nič ne de, saj vas imamo radi, ali lagati se ni treba. Toliko za danes.

Novice.

Organizacija! Dan za dnevom postaja številno kmetov večje, kateri se prično zavedati svojih pravic in svoje žalostne usode. Po vseh krajih so uresničili kmetje svoje organizacije, svoje zaveze, ki združujejo kmete v političnem odporu in v borbi za obstanek. „Stajercova“ stranka je postala danes najmočnejša skupina in javna moč. Zato hočemo ustvariti kmetsko organizacijo, ki bude zmagovala! V kratkem predložimo svoj načrt. Kmetje pa naj se združujejo že danes in naj se drže načela: ne advokat, ne duhoven, ne gospod, temveč le in edino kmet zamore pomagati kmetu!

Vohunstvo! Prvaški klerikalci bi plačali lepo svotico, ko bi jim hotel kdo izdati tajnosti našega uredništva. Vedno vtikajo svoj nos naše uredniške razmere in iščejo smeti, katerih imajo v lastni pisarni preveč. Eukrat za vselej bodi tej vohunski gospodi povedano, da ne brigajo notranje zadeve našega uredništva nikogar, najmanje pa klerikalne kaplanke in prvaške dohtarje. Ako se loči od nas ta ali oni sotrudnik, imamo zato vzroke. Ako bi pa ta sotrudnik nadalje svoje podle laži prodajal po farovižih in farških uredništvi, izgubili bodoemo tudi mi vse obzire in povedali javno, kar smo doslej iz pomilovanja zamolčali. In gotovo je, da bi to ne bilo nam v sramoto, temveč le tistim duhovnom, ki izrabljajo kronične alkoholiste in duševno ter moralno propale svoje tovariše v namene umazane prvaške politike!

Backi. Fajmošter Cilenšek je raznesel na shodu v Poljčanah vest, da je imenoval urednik „Stajerca“ naročnike — backe. Katoliški duhoven Cilenšek je s tem grdo in podlo resnico pačil, grdo in podlo lagal! Ako je bil kakšen pjan nekdanji far (!) pri Cilenšku in ga je potegnil za nos, češ da je on urednik, potem nas to nič ne briga. Ali lagati na tej podlagi, to zadeve le katoliški pop! . . . Sicer pa bodo povedano jasno: duhovni prvaškega prepricača, ki psujejo naš list na vse mogoče načine, iščejo vendar vedno zvezne z ljudmi, ki so si služili svoj čas pri nas kruha. Konstatiramo, da so pjančevali kat. duhovniki z človekom, katerega so opijanili in kateri jih je potem za nos vlekel z neumestni; drug dan so stale te neumnosti v farških cunjah. Kje so torej backi? V prvaških farovižih, v prvaških redakcijah sedete, pravcati, lažnivi, črni backi . . .

Pridigar bojkota in sovražtva je namestnik deželnega glavarja štajerskega dr. Jurtela. Ta mož se vkljub svoji visoki službi ne sramuje, biti sef-urednik najumazanejšemu prvaškemu lističu. Najsurovejši ton, najpodlejše psovke, najnesramnejše laži so delo tega lista. In Jurtela je vodja! To je isto, kakor bi zasačili po-božnega in spoštovanega človeka v šnopsariji ali v hiši sramote! In govorili bodo mori jasneje!

Za „blagor naroda“ je pričela izdajati nova prvaška stranka na Štajerskem svoj „Narodni list.“ Torej za „blagor naroda.“ Da se gre res za „narod“, dokazuje že dejstvo, da sta blagajnika lista dva dohtarija. Torej res je, za „blagor“ naroda; kajti narod, — „narod“ vendar niso osiveli kmetje ali umazani delavci, — „narod“ so edino prvaški dohtarčki. In ker se narod prav nič ne želi prvaškega „blagora“, se mu bode pošiljal „Narodni list“ nekaj časa zastonj. Ker pa na drugi strani prvaški „blagor“ vendar precej košta, se nabira denarje; in ker so prvaki precej ošabni, sploh ne vzamejo manj denarja kakor 10 krov... Mi priporočamo vsakomur, kdor ima preveč denarja, naj ga pošlje celjskim dohtarjem; zanese se lahko, da ga ne dobi nazaj... Upam, pa, da bodo prvaški „Narodni list“ hodil pota svojih predhodnikov in končal v jarku poleg teh predhodnikov, — za blagor naroda!

Iz Spodnje-Štajerskega.

Črni dan brezpravia je napočil in kmalu se podere svet in hudočni ljudje bodo pokončani v valovju splošne povodnji. Le eno barčico bodo imeli in v tej barčici se bodo rešili slavní prvaški uredniki, kakor se je rešil Noah v starem testamentu... Črni dan brezpravia je prišel in to je grozno. Kaj se je zgordilo? Ali so prisli novi davki? Ali se pripravlja vojna? Ali pridejo turki? Ali se razširja kuga? Ne, ne, — to vse so malenkosti, to vse je figa! Ali črni dan brezpravia je prišel. Pri naši veri, črni, črni dan je prišel. V Mariboru niso dovolili napisa „tiskarna“ razobesiti. In 20 stoletij že stoji svet, ali kaj tacega se še ni pripetilo. Zdaj se podere svet zanesljivo... To je čudno! Slovenski kmet čaka le nato, da bodo napisi slovenski. Drugih skrb nima. Kaj gospodarstvo, skrb za deco, življenje, to vse je deveta briga, glavno pa so — napis! Ali ni škandal, da se prvaki na tako nesramen način norčujejo iz ljudi?

Prav brihtno glavico ima neki Jože Pučko v Slammaju pri Ljutomeru. 4 leta je dobival naš list in zdaj noče plačati. Prijeli ga bodo mori seveda pri sodniji, kajti mi ne tiskamo lista, da bi farški petelin in podrepalki zastonj dobivali čitivo. Ali zanimivo je to-le: Brihtni Pučko nam je poslal pisemce, v katerem pravi: „Jaz nisem „Štajerčev“ pristaš; to vam pišem v imenu prečastite duhovščine v Ljutomeru“... Zdaj vemo, koliko je ura bila! Prvaški farji so Pučkota našantuli, naj ne plača. Radovedni smo, ako mu bodo tudi sodnijske troške povrnili, katero si bode možakar s svojo trmo nakopal...

Izžrebanje porotnikov. Za zadnje porotno zasedanje, ki se bo vršilo 26. novembra so izžreballi sledče glavne porotnike: M. Musek, pos., J. Prešern, trg., J. Reichenberg, trg., J. Racek, dim., J. Sagaj, trg., K. Worsche, trg., F. Wurzer, voj. in J. Zwillag, pos., vasi v Mariboru; od okrajnega glavarstva mariborskoga: J. Löschner, žup. Radehova; J. Černčec, pos., Žitance; Ig. Gomzi, pos., Biš; Mih. Hlade, pos., Jedlovnik; Jos. Wressner, pos., Pesnica; Fr. Lorber, pos., Jurski dol; J. Lorber, velepos., Malečnik; A. Hauz, pos., Ceršak; K. Flucher, pos., Strihovec; J. Oswald, pos., Lehen; A. Schilhan, pos., Sv. Lovrenc; A. Glaser, Ruš; P. Trinko, pos., Razvanje; J. Kolenc, pos., Slov. Bistrica; F. Lahsbacher, trg., Slov. Bistrica; K. Neithold, hot. Slov. Bistrica. Iz Ptuja: K. Ackermann, urar; Alois Kraker, trg.; Bl. Kosel, pos.; H. Maurretter, trg.; in K. Reisinger, mizar; iz glavarstva Ptuj: Ot. Diermayer, trg., Ormož; od okraj. glav. Ljutomer: F. Thurn, not.; K. Wirth, knjigov. Ljutomer in V. Steinbrenner, oskrb., Negova; od okr. glav. Slov. Gradec: Mih. Urban, pos., Vuženica in Fr. Zgerm, pos., Vuhred. Dopolnilni porotniki: J. Baumeister, trg. agent, Fr. Bernhard, pos., Fr. Bindlechner, milar, Iv. Bregar, pos., R. Hausmaninger, vinotrg., E. Leyrer, voj. in Iv. Lorber v Mariboru.

Knezoškof dr. Napotnik se je odpeljal 2. t. m. k. svetu očetu v Rim. Ne poznamo vzroka tega potovanja. Ali potrebno bi bilo, da se knezoškof posvetuje s svetim očetom, kako končati neznošne razmere na Štajerskem, katere so povzročili v veliki meri prvaški duhovni. Nikjer na celiem svetu ni toliko hujskarije, štanjanja, sovražtva, boja, kakor tu na Slovenskem. Kajti pretežna večina slov. dušnih pastirjev je zamenila svoj posel s politiko, prieja shode, dopisuje po časnikih. Kam plovemo, prezvišeni knezoškof? Kam vodi pot te hujskarije? Čas, skrajni čas je, da uveljavljajo višja cerkvena oblast svojo avtoriteto, drugače bodo zbesnili kaplančki krivi pešanje vere in nezadovoljnosten med ljudstvom. Videant consules!

Okraini glavar v Ptui je postal dosedanji nadkomisar pl. Prah.

Pater Andreas v Št. Vidu pri Ptiju je tako komoden gospod. Nobenih uradnih ur ne pozna. Nekdo je hotel, da bi podpisal župnik potrdilo. Ali zamanj! Dopoldne ni bilo uradnih ur, popoldne pa tudi ne. Pač, — za neko žensko pa je imel Andrej časa. Ali meni mož, da imajo ljudje dovolj časa, da bi hodili 10 krat k njemu? Saj vendar ne dela zastonj!

Sultan Roš v Hrastniku ima tako trdo kožo kakor njegov pijani hlapac Uršič; zadnjemu smo očitali vse mogoče lumparije, ne da bi ganil mezinec; Rošu pa smo povedali tudi stvari, na katere bi moral odgovoriti, ko bi razumel, kaj pomeni poštenost. Ali mož molči, kajti dobro razume, da so njegovi dnevi šteti in da se majte njegov tron... Seveda, bride so resnice, katero smo mu vrgli v obraz, ali iz sveta spraviti jih niti vsegamogočni Roš ne more! Pred kratkim se je vršil pri Rošu zopet „ehod“ proti nemški žoli. Govoril je neki celjski dohtarček Gosak, da bi pomagal Rošu. Ta dr. Gosak, ki ne privošči rudarski deci boljje izobrazbe, ima svoje otroke v nemški meščanski žoli za dekleta v Celju. Zakaj se sam ne drži lastnih naukov?! Zato, ker dobro razume pomen nemščine. In očka Roš itakoni nič boljši! Pribito naj bode, da je Roš sploh le od Nemcev obogatel. Ko je prvič odprl svojo zokotno gostilno, hodili so k njemu izključno nemški monterji od „dratseilbana“ na Ojstrem. Takrat se je delal Roš za trdega Nemca, — seveda le zato, da je dobil zasluge od rudnika in hrastniških fabrik, zlasti s svojim ničvrednim kamenjem si je delal lepe denarce. Vemo tudi lepe povestice o računih, katere je Roš napravil za rudniške „flose“, in čas pride, da povemo vse to. Zdaj se je nabrala v Roševem žepu lepa svotica in zato je postal ošaben. Ali zdaj je tudi že konec Roševega gospodarstva pred durmi. Ponižno prosimo, da nas očka Roš toži, ker mu sledete očitamo: 1: da je poslal sodniji v Laško zlagano o spričevalo o pijaču Uršiču; da je torej s tem obranil tega propalega ničvredneže pred zasluzeno kaznijo; 2: da je Roš hinavskega značaja, ker se prilizuje knapu, dočim je skoraj vsak dan pisal, brzoval ali telefoniral d u najskej j u d o m , dočim je v prvi vrsti krit, da je zadnji štrajk propadel, dočim je poklical v o j a k e v revir, in je prosil, naj se knapu manjše plače daje; 3: da je Roš po zrešenega značaja, ker ne privošči nobenem trgovcu ali obrtniku dobička, ker požre vse sam; 4: da dela Roš kot župan in poslanec proti določbam zakona, ker prodaja brez dovoljenja smodke in to še po višji ceni (!), ker daje svojim kamnoseškim delavcem brez dovoljenja žganje na kredit (!); 5: da pusti arerotati vsakega berača, ne da bi ga oddal potem sodniji in da se je svoj čas že neki revez v zaporu obesil, kakor se je obesil Rošev hlapec; 6) da hujška proti nemški žoli, dočim daje svojega lastnega otroka v Ljubljani k čisto nemški družini v rejo (!); da kaže tajne akte šolskega sveta v svoji gostilni vsakemu gostu in preti ter žuga soobčanom... Toliko za danes! Zdaj je pretrgala fabrika vez z Rošem, zdaj ne bode koval več zlata iz kamena, zdaj je njegova nadvlada razbita! Resnica bode potisnila tega bedastega štreberja v ozadje! Prihodnjič pa govorimo naprej!

Sv. Urban nad Ptujem. Čudne razmere so tukaj v hiši št. 15. Poizvedeli bodo mori stvar natanko. Za danes povemo možu, ki hodi iz druge fare semkaj gladovati, naj ostane v svoji občini. Lepo bi bilo, ko bi ti ljudje vzeli za

delo svoje najbližje sorodnike. Več ob priliki! **Boj za nemško šolo** v Hrastniku postaja vedno hujši. Župan Roš, njegovi pobije, nekaj zapeljanih knapov in farji so se zvezali, da uničijo načrt pametnih ljudi. Ali ves trud jim ne bode pomagal! Nemško šolo dôbe v Hrastniku, pa če se Roš in njegovi pajdaši na glavo postavijo! Preteklo nedeljo je bil pri Dernovščku shod, na katerega je prišlo z 250 do 300 oseb in to skoraj izključno družinski očetje. Na shodu so govorili razni ljudje; zahtevo po nemški žoli je utemeljeval naš urednik Linhart. Ednoglasno so sklenili navzoči, odpolati šolski oblasti rezolucijo za nemško šolo. S tem je izvedela javnost, da lažejo prvaški listi, — šolo pa uresnično!

Prvaški junaki. V Celju sta bila obsojena komi Urek in uradnik Presinger, obadvaya navdušena pristaša prvaških naukov. Pretepavala sta ženske (jako korajno) in se ruvala z stražniki. Presinger je povedal pri razpravi: „Mi nalač provociramo!“ Po receptu prvaškega časopisa razgrajajo taki smrkavci in potem, ko dobre zasužene klofute, se pritoži Korošec v zbornici! Presinger je bil obsojen na 2 meseca ječe, Urek pa na 6 tednov. V luknji se jima že prvaška kri ohladil!

Pri Sv. Antonu (Slov.-Gor.) se je vršila pred kratkim veteranska veselica. Vse je šlo v redu, veselje je bilo splošno in le par prvaških pobičev je delalo nemir. Eden teh mokronosih junakov je pricel „govor“ držati; to se pravi: pricel je hujšati proti nemški komandi in psovati veterance. Nekaj časa so ljudje to pretrpeli, končno pa je završalo in fantič je dobil zasluzene brce ter bil postavljen na prost. Zdaj psujejo prvaški listi Antončanje na vse pretege. Tako se godi na Štajerskem. Odrašeni, osiveli može naj bi se pustili komandirati od fantkov, ki nosijo še jajčne lupine na hrbtn. Kdor je bil pri vojakih in ima trezen razum, mora danes priznati, da je nemška komanda brezpogojno potrebna. In zato nam je pohvaliti vrele veterance! Upamo da se tudi v bodoče ne pusti zapeljavati od prvaške fakinaže!

Mozirski sokol že kaže svoje sadove. Ker so sokoli večinoma pohabljenci ter za televadbo nezmožni, zato se je osnoval zbor mladih sokolov, obstoječ iz šolske mladine. V tem zboru se je takoj sokolski duh pokazal. Na vedno pritiskovanje načelnika, naj prineso otroci denar za obleko, polotila se jih je skrb, kje dobiti denar. Večidel so to otroci ubogih in kar je premožnejših, se starši branijo, izdajati denar za take budalosti. Neki fantek je napravil vsled tega kaznivo dejanje in prinesel 5 krov; ko bi ne bil premič, bi moral v zapor... Ko je mladi zbor purančkov stare kavrance na veselicah prekosil, zasluzil se je par kupic sladke in grenke pijače; fantki so bili opijanjeni in eden je celo nezavesten od alkohola obležal. Lep poduk mladini! Za alkoholiste in tatovejih hočejo izučiti! V noči 27. do 28. p. m. je bil v neki mozirski krčmi cigansi koncert; v družbi ciganov so se nahajali tudi 3 purančki. Eden teh fantov je vrgel v navdušenosti za sokolsko idejo kamen skozi okno, tako da bi skoraj v postelji ležečo gospodinjo zadel. Nočni čuvaj imat vedno s temi rdečo-srajceži opraviti Glava tej družbi pa je neki iz Slov. Goric privandranji šolmašter. Ali šolska oblast tega ne vidi? Preskrbeti treba, da ne zrastejo sokolska drevesa v nebo!

V Slov. Bistrici sta posestnika tovarne za lesno blago J. Siegl in sin napravila novo turbino, ki proizvaja pri najmanjši vodi 20 konjskih moči, pri največji pa 35. Tudi sta postavila več novih mašin.

V Marenbergu jo bil izvoljen g. Al. Langer za župana, gg. Jos. Schober, Bauer in Fr. Germuth za obč. svetnike.

Iz Cirkovce. Prijatelj nam poroča: Kaplan pretepava dan za dnevom svojega psa, da grozno tuli. Tonček: Ti, Lojzek, zakaj pa tepejo kaplana psa, da tako tuli? — Lojzek: No, še prsaš, ali ne vidiš: peti ga učijo!...

Rogaški zamorec, pardon: rogaški kaplan se pere v „Filiposu“. Pravi da se „pobriga za omiko in blagor svojega mu milega slov. ljudstva“... Oj, Bog, kar za jokati se je! Ti sveta nedolžnost, ti kaplanska lilia, kako te po kriremu muči in napada ta hndomušni „Stajerc“...

Ali brez šale: kaplan z lilijsko nedolžnostjo se menda še za druge stvari „pobrigajo“, n. p. za razne stvari v „Marijini družbici“ in tamburaškem društvu, ki niso v zvezi z nikakoršnim „blagorom“. Torej lilia v kaplanski suknji, zmanj se pereš, kajti ako ravno so ti te novice neprizetne, so vendar le — resnične!

Marijino društvo v Polički vasi ima smolo. Predsednica in deklamatorica Mimika je pred kratkim zginila in nikdo ni vedel, kam je voda to raco zanesla. Morda tja, kjer je bolezen dobila, katero je nad 7 mesecov pretrpela. Mimika je pri zdravnikih zdravja iskala, ki so jo potrošali, da bo skoraj bolje. Ali postajalo je vedno huje in Mimika je tožila svojim prijateljicam, da ji v trebuhi bula raste ter da mora k operaciji. In šla je k operaciji ter prišla zdrava nazaj; le tega ne vemo, kje je pustila tisto „buli“. Ljudje so že preje bolezen spoznavali, ali Mimika je tajila in šla vsako nedeljo k spovedi... Mimika je najela tudi babico, ki je pridno okoli lagala, da je Mimiko vozovo oje udarilo. O ti presneto oje ti! Dekleta, pazite na oje, drugače se vam zgodi kakor se je Mimiki zgodilo! Sicer pa menimo, da druge race iz „Marijine družbe“ tudi niso dokaj boljše in ob priliki povemo par prijetnih zgodb...

Klerikalni sadovi. Na Vranskem je obstrelil tamozji jako pridni klepar C. svojo ženo. Obžalujemo to dejanje ali gotovo je, da zadene krivdu edino ženo, ki zna prav klerikalno oči obračati in z jezikom zbadati. Kot mati 6 otrok in že „stara majka“ pričela je ta klerikalka druge moške „osrečevati“, familijo svojega pridnega, delavnega in v obče spoštovanega moža pa je zaničevala. Tako se je v jezi zgodila nesreča. Upati je, da se bodo i njeni grehi pri sodbi upoštevali.

Velenjski kaplan „prečastiti“ Rabuza jo je 30. p. po noči popihal iz Škal na isti način kakor svoj čas iz Trbovelj. Zakaj? Javnost ima pravico, da izve enkrat, kaj je stem nepridipravom v farški suknji. Mi smo Rabuza označili takega kot je, povedali njegove grehe od pike do pike. Iz Trbovelj je moral ponori izginiti, a mesto da bi se ga poslalo v klošter ali pa se delo pod stalno kontrolo, premestilo ga je takoj v Skale, kjer je pričel iste lumi parijske uganjati. Ljudje so morali skrivati svoje otroke pred tem človečkom in so bili vedno v nevarnosti, da jih opusce že žeganji lažnik v kakšni farški cunji. Mi se čudimo, da cerkvena oblast trpi to nastopanje, ki gotovo ne koristi povzdigi vere. Radovedni smo, kam jo je maziljenec zdaj popihal. Kaplan Korošec je v zbornici zaradi tega človečeta interpeliral; kadar odgovori minister, povemo mi še vse druge storice o Jakcu!

Velenje. Popravek. Pobožni mož, ki smo ga omenili v zadnji številki, se piše Šaloven in ne Šalovec. Dostavimo še, da so slični na duhu Jernejevka, Brecka, Vrckajnica itd. Ob priliki se pomenimo natančneje o njih!

Iz Radgona se preseli dosedanja garnizija (37. topn. polk) v Zagreb. Ker je pa Radgona veliko za vojaštvvo prinesla, prideta kot nadomestek 2 ekskadriona ulancev.

Boj z orožniki. V Slišnici pri Mariboru je nastal preprič. Naposled so hoteli orožniki mir napraviti. Fantje iz Račjega pa so se jim zoperstavili in jim hoteli vzeti puške, zkar so dobili 6 do 8 mesecov ječe.

Aretirali so orožniki v Št. Vidu pri Ptaju trgovca Peterlinca, ker je baje steperil s poštnimi knjižicami.

Ustrelili se je na mestnem vrhu v Ptaju neki vrtnar in to s tako zanimim „Wasserschussom“, ki mu je glavo popolnoma razmesaril. Vzrok: slabe razmere.

Umrila je v Ptaju posestnica gospa Frančiska Wibmer, roj. Wegschaider; bila je vzorna gospinja in pridna delavka. Čast njenemu spominu. **Detomorilka.** V sv. Marku pri Ptaju je umorila kmetica Cvetko otroka, katerega je imela z nekim hlapcom. Cvetko je bila komaj eno leto omožena. Dan po tem činu je pridno krompir kopala. Tu se kažejo plodovi klerikalne vzgoje.

Obesila se je Polona Gorjak iz Tezna pri Mariboru vsled domačih prepirov.

Vodo za vino je prodajal vinski trgovec

Vodušek iz Marij pri Mariboru in dobil zato — 6 mesecov zapora.

Povodenj. Močno deževje zadnjih tednov je napravilo še v zadnjih jesenskih dneh precej škode. Drava, Sava, Savinja in vse manjše rečes na Kranjskem in Štajerskem so izstopile. Kmetje so imeli deloma še repo, korenje itd. zunaj.

Desertiral je vojak Novačan iz Sadobrove pri Celju iz garnizijskega zapora v Solnogradu.

V Savinjo je skočil ekspedient južne železnice v Celju Karl Wilfling; zmešalo se mu je.

Iz Koroškega.

Farški švindler okoli „Mira“ se še nadalje zagonja v naš list in napadla našega urednika na podlagi lopovskih očitanj nekega žida. Že to je zanimivo: za židom, za brezvercem in brezdomovcem caplja lažnici in prednizi švindler, katerega plačujejo prvački popi za sramotno delo hujskanja in napadanja! Mi povemo temu švindlerju javno, da ga primemo kmalu za dolga njegova ušesa in noben far mu potem ne pomaga! Kakšni so uredniki farških listov na Slovenskem, to ve itak celi svet: poznamo take, ki žive z 2 ženskoma nakrat, take katere so vrgli iz zagrebskih bordelov, take, ki so imeli predolga prste, — in ako bodo švindlerji okoli „Mira“, „Slovenca“ in drugih farških cunj nadaljevali svojo grdo osebno borbo, objavimo celo kroniko teh šandalov. Torej, mirno, mirno švindler!

„Mir“ se jezi, ali to naše ne boli. Nesramne popovske posavske teh hujščev nas ne spravijo iz ravnotežja. Zlasti to jezi črnuh okoli tega jetičnega lista, da smo jim očitali „puf“ ki ga delajo vsepovsod. Pa ni pomagati! Mir je in ostane „spuščen“ do skrajnosti, tako da ga celo njegovi kranjski klerikalni bratje tožijo. Torej, ljudi „Mir“, le meči okoli sebe s „snopssarij“ in sličnimi „katoliškimi“ prijimki. Zato ti ne gre nikdo več na lim, da bi ti kaj — posodil...

Hujščaki v Grebinji so se hoteli po vzoru kranjskih prvakov udomačiti. Pa ni šlo, kajti v celem trgu ne najdeš človeka, ki bi dovolil sobe za hujščajoče shode prvačkih klerikalcev. „Mir“ se zdaj grozno jezi in blijuje ogenj in žveplo. Stvar pa je taka-le: V grebinskem trgu je vladal leta in leta mir med Nemci in Slovenci. Združeno so delali za povzdro gospodarstva in vse je bilo zadovoljno. Potem pa so nastopili pod vodstvom prvačkega duhovca tisti hujščaki, ki hočejo Koroško na stališče Kranjske pripraviti. In ako so pometali pametni možje te hujščake iz tega, storili so prav. Zdaj kriči „Mir“, naj ne gredo ljudje več v Grebinj. Ali vse to kričanje porodi le smeh, kajti tako daleč še nismo na Koroškem, da bi švindlerji in zbesneli popi komando vodili.

Zelezniška nesreča. V Rožu je skočil 24. p. m. tovorni vlak iz tira; k sreči ni nobeno življenne padlo.

Saški kralj Friderik je prišel v Trbiž in se udeleži tukajšnjih lovov; 13. t. se zopet odpelje.

Umor. V Zg. Beli je napadel hlapec Rindler 16letno Italijanko Macelino Diacong; deklica se je branila; vsled tega jo je hlapec zabodel z nožem in jo težko ranil.

Moža zastrupila je žena drvarja Nussbaumer v Möllbrückenu. Nevarna babnica je bila skrajno nemoralna.

Zbesnli vol je težko ranil hlapca Škarhada v Meiseldnigu.

Po svetu.

Kepeniški „Hauptman“, o katerem smo počrčali v zadnji številki, je zdaj vendar prijet. Ta slavni „hauptman“ je neki stari čevljar Vogt, ki je prebil že 27 let v ječi. Najlepše je, da sploh nikdar pri vojakih ni bil. Dobili so pri njemu še 2.000 markov. Na vsak način je mož pokazal, da se na Nemškem še veliko preveč klanjajo pred uniformo. Vsak lump je „gospod“, aka nosi uniformo.

Velika železniška nesreča se je zgodila v Konstantville (Amerika); 3 vozovi električne železnice so padli na mostu v reko. Doslej so dobili 87 mrljev, ali cela vrsta jih še leži v mokrem grubu.

228 čolnov potopljениh. Pri otoku Goto je presenetil velikanski vihar ribiče na korale. Od

266 bark se jih je rešilo le 38. Utonilo je 822 ribičev.

Književnost in umetnost.

„Bauernbündler-Kalender“ 1907. Kmetiška zveza nemških kmetov, ki je že veliko uspehov za povzdro gmotnega položaja dosegla, dočim hujško pri nas klerikalci kmete raje v brezupno politiko, — je izdala zopet svoj nemški koledar. Koledar je jako lepo opremljen in obsega na 132 stranah raznovratne članke z lepimi slikami. Iz vsebine omenimo članke: „Sosed, kako ravnaš s svojimi travniki?“ — „80 let železnice na paro.“ — „Svetovalec obrtnih zadevah.“ — „Slike iz ruske revolucije.“ — „Vojska in alkohol.“ — „Letni pregled“ itd. Poleg tega obsega knjiga še veliko drugih kriptnih in zabavnih člankov. Cena 90 vin. Kdo hoče nemški koledar, naj si tega naroči!

Gospodarske.

Domači zajec bi bil lahko lep dohodek naših kmetov. Na Francoskem se nahajajo cele občine, ki žive edino od reje domačih zajev. V Parizu je celo vrsta kuhinj, v katerih dobiš edino jedi iz mesa zajcev. V okolici Pariza so kmetiška posestva v 16 hektarji travnikov, na katerih se zredi do 20.000 zajev. Neki kmet v Bretagni je propadel s svojim gospodarstvom; pozneje je izvedel, da dobi marsikater kmet, ki se peča z rejo zajcev, do 50.000 frankov na leto; prijel se je tega in v 5 letih je postal bogat. Zajkla vrže v letu 4–10 mladih, ki imajo v par mesecih zopet mlade, tako da znašajo potome ne zajklije v enem letu do 3000! Zajci se vsako hrabo zadovoljni; vsi odpadki, kateri olupki krompirja, korenja, repe, kruhove skorje, neškodljivo listje, pojedo. Glavna hrana pa jih je dobra mrva in detala ter suha trava; posebno jih redi kuhano mleko in kruh, kuhani grah itd. Najmanjši kmet zredi lahko do 3000 zajev in to bi mu prineslo 6000 K. Sveda, bi moral vsakdo tvarino prenudit, predno se peča s to rejo.

Jesenj smemo saditi sadna drevesa samo na topli in rahli zemlji, da se ranjene koreninice še pred mrazom zabrazgotijo. Vse korenine pa morajo priti v ono lego, kot na prvem mestu: ne smemo jih toraj usločiti in zaviti, a tudi debla ne kaže globje z zemljo zakriti, ker se itak precej zasede. — Ko smo izkopanemu drevesu obrezali ranjene korenine, ga namočimo čez noč v vodo in drugi dan ga usadimo, tako, da pridejo obrezne korenin na zemljo. — Za tem treba vsajeno drevo lepo zaliti in, če je na prostem, proti zverjadi dobro variti.

Po „Bauernbündler“.

Osemnesečni merjasec že lahko plodi in mnogokje ga tudi rabijo. Ker pa še ni dorastel mu treba tečne hrane; pri tem treba paziti, da ne pride vmes piča, ki tvori preveč tolše. — Zelenjad, runkel ali debelo semlet oves in fižol je najbolj pripraven. Izpričano je, da se pri starejših merjascih v stopi stolčjena rž zelo obnese. — Če pomislimo, kolike koristi je, merjasca dolgo obhraniti, ga bomo gotovo previdno krmili.

Po „Bauernbündler“.

Pri tržcih si ni dobro nabaviti sadnih dreves, ker oni kupijo od drevesnic navadno same izvrke. Ko so nakupili za mal denar veliko malovrednega blaga, pa tega prodajajo po vseh na drobno. Nameri se včasih, da dobi kmet čisto drugo vrsto, če ne divjak, ali pa celo kako gozdno drevo. Toraj, paziti! Po „Bauernbündler“.

Kako ravnati s krvavim ob molži? 1. Naj bode med molzenjem v hlevu mir. Vsaka razburjenost namreč kravo napoti, da zadrži mleko. 2. Navada je, da se med molzenjem kravam daje kakšen priboljšek v hrani (trava, repa, korenje, buče itd.) To pa ni vselej prav, dajati to ravno ob molži, kajti tudi kravice so muhave in ako pozneje ni priboljška pri rokah, krave rade zadržujejo mleko. Bolje je dati to po molzenju, kar zaleže živali se bolj. 3. Če odstavljam tele od sesca, se navadno zgodi to tako, da prej kravi odvzamemo nekaj mleka, ostalo pa tele izsesa. Nekatera krava pa ga ne da, predno ne pride tele k nji. Takrat pa je treba molziti zajedno, ko sesa tele, recimo, če hočemo četrtr, vzamemo eden sesec, ako polovico, pa dva. Na ta način krava nikoli ne bo

zadržala je sko

je sko
molž
nost
tem
staro
pa ta
Naval
krat
beti
vina,
sesci,
to na
v hle
kater
imajo
molž
more
gnoja
ščina
postr
mlek
oprav

...Staj
ročnil
list k
list e
poten
vredn
objav
Jako
za v
Kari
ročni
Viča

Sle
jih
nat
obe
pov

St
Se
Št
Se
Št
Se
Št
Va
Je
Ra

v Slo
cerkv
nitov
in sla
doma
se 1
Zadn
plača

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čeckovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8 - 12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

drževala mleka. 4. Pred vsem in vselej pa skrbi za to, da se mleko vselej čedno izpolze. Saj je tudi zadnje mleko največje vredosti. Obenem pa se prisilijo mlečne žlezne, da im bolj redno delujejo. Nasprotno pa, ako mleko zastaja v vimenu, se izgublja ono, tudi novega se na to ne prireja več toliko. Vseeno je boleznim v vimenu in sescih dosti krivo tudi slabo molzenje. 5. Treba je skrbiti pri tem delu na največjo snago. Kakor žima, tako naj bodo snažna tudi tla pod njo, senci, posoda, roke, tudi obleka mlekarice, vse naj bode vselej skrbno omito. Še celo soparhlevu, ako ni čist, kvare okus in duh mleka, tatero je za zrak silno vlečljivo. Radi tega morajo po nekaterih krajih celo navado, da polzejo krave na prostem, kjer se mleku ne more pridružiti nobeden duh od kisle klaje, moja itd. Seveda se to godi le po velikih gradinah, kjer si gospoda na vse načine lahko ostreže. Nam pa zadostuje, ako so le naše mlekarice snažne in skrbne, da svoj posel redno pravljajo.

Listnica uredništva in upravnosti.

M. S. v P. Pisete nam, da je postal tedenski Stajerc "nujna potreba". Res je to in cela vrsta načinov nam je poslala slična pisma. Potreben je naši kot vsakdanji kruh in kmet hoče vsako nedeljo svoj ist čitati! Hvala za pismo in potrpite še kratke tede, potem pride tedenska bomba. — Sp. Duplek: Res ni redno, da bi se pečali s tercijalsko Rezo Drosig; škoda prostora! — Bodislavce: Osebne stvari ne moremo objavljati; napravili smo pa le kratko opombo. — Sv. Jakob: Zadnjšč prepoznam. Pozdrav! — Velenje: Hvala za veselo novico o Rabu! Pozdrav! — A. Ovenc, Kurnap: Naslov: upravnost, Rd. P. Ljubljana; načnina 5-44 K. — Lembach: Prihodnji; zdrai! — Vičance: Hvala, prihodnji več vašega. Živeli!

Loterijske številke.

Prst, dne 27. oktobra: 61, 77, 14, 19, 18
Gradec, dne 3. novembra: 55, 53, 33, 30, 10

Svoji k svojim.

Naprednjaki, podpirajte samo obrti in gostilne somišljenikov, naprednjakov. Ogibajte se takozvanih "narodnih" trgovin klerikalcev in prvakov!

Ura z verižico samo 2 K.

Sleziska eksportna hiša je nakupila veliko ur in jih razposilja: eno prekrasno, pozlačeno 36 ur natančno idočo anker-uro z lepo verižico samo 2 K, obenem se pismeno tri leta jamči. Po poštnem povzetju razposilja prusko-sleziska eksportna hiša

F. Windisch, Krakov, Nr. U/64.
Opomba: Za neugajajoče se denar vrne.

Prava britev iz Solinga

za vsako mejo britev prevzamem polnogarancijo, ker je vsaka iz najboljšega angleškega jekla izdelana.

Stev. 8700 Dobra britev, s fino poliran voto brušeno klinom, povsem ostra, črno poliran les in etui K 1.50

Stev. 8700. Pesebna dobra britev, najfinje po-lirana 1/2 voto brušena, povsem ostra, črno pol. les in etui. K 2.—

Stev. 8703. Ista britev kot 8702, ali 1/2 voto brušena K 2.50

Stev. 8706. Najfinje britev iz posebno dobrega dela 1/2 voto brušena, črno poliran les, povsem ostra in etui. K 2.50

Stev. 8710. Izredno fina britev v izborni izpeljavi 1/2 voto brušena, črno pol. les, povsem ostra z etui. K 3.50

Stev. 8715 mesto lesa prava slonova kost, 1/2 voto brušena povsem ostra, izvestno delo, tudi etui K 4.80

Varstveni aparat za briti, jeko ugoden in brez ne-varnosti. K 3.50

Jerme za britev K 1.20, K 1.50 in K 2.—

Razposilja po Hanns Konrad v Mostu (Brüx). Stev. 876 (Češko).

Bogato ilustrovana cenik z nad 3000 slikami zaston in franko. 542

Malo, zelo dobro posestvo

Slov. Goričah, 1/4 ure od Maribora, 1/4 ure od glavne ceste terke in sole je na prodaj. Meri sedem oralov najboljših travnikov, velji sadonosnik, vse pri domu. Hiša in hlevi so leseni in slamo krti. Hlev je pet glav živine in za toliko zadostuje domače, sladke krme. Boma je tudi klet, preša in skedenj. Dobri je krava in teleca, vse seno; pšenica in jemanč za mlatove. Ladja cera 2000 gl. Od tega je hranilnico 1000 gl. Treba torej plačati samo 1000 gold. takoj. Vse pove Franc Podlipnik, Tezen 42, Maribor. 601

V železotvornici (Eisenwerk) Storé

se sprejme nemudoma tehtavec (Abwiegger) ne čez 33 star. Treba biti trezen in mora znati čitati, pisati in izlasti računati. Nemščina in slovenščina v govoru in pisavi pogojena. Ponude na „Berg- u. Hüttentwerk Storé“ ob južni železnici. 597

597

Pozor!

Če želite trgovino, obrt ali realijo kakor hotel, vilo, gostilno, graščino, opekarno, zdravijošce prodati, ali ako iščete na posodo ali sodelovanja pri kakem podjetju, se obrnite za upno do veleznane firme „Inter. Geschäftscourier“, glavno zastopstvo v Gradcu, Jakomini-gasse 12. Podjetje je prvega reda v tej stroki. Glavni zastopnik pride teh dni sem. Če se hočete z njim brezplačno posvetovati, prosimo da nas takoj obvestite. 600

Stev. 11 007

Razglas!

Naznana se da se bodo v mestu Celje vrsili slediči živinski sejmi, in sicer v soboto sred posta, to je 21. oktobra in 30. novembra, kadar vor vsaki prvi ponедeljek v mesecu; ako bi slučajno na 21. oktobra ali 30. novembra nedelja ali praznik padel, ali na prvi ponedeljek v mesecu prišel praznik se bode dotični sejem vršil slediči delavnik. Sejmi bodo na živinskem trgu zraven mestne klavnice. Dotične predpise ki se tiskajo sejmov, bodo naznani mestni urad ali pa upravniki klavnice. Obiskovalci živinskih sejmov so oproščeni mitnine in tržnine.

Mestni urad Celje, dne 28. oktobra 1906.

Župan:

Dr. v Jabornegg m. p.

Ura na perpendikelj z bilom (Schlagwerk) K 10.50
v lepo poliranem kostnu z orehovega lesa, 30 ur idoča, z belo cifernico, 61 cm visoka K 10.50.
Ista, 14 dnev. idoča, z bilom (Schlagwerk) K 14.20
na nro in na pol ure K 14.20
Bilo slično, zvonjenju v stolpu zviša ceno pri prvi uri za K 1.—, pri drugi za K 1.50.
Te ure so vsled svoje vrednosti in krasote elegantni predmet v pohištvi.
Za vsako uro 3 teta pismene garancije.

Razposilja po povzetju

HANNS KONRAD

Prva tovarna ur v Mostu (Brüx) št. 876 (Češko). Bogate ilustrovane ceniki z nad 3000 podobami se pošiljajo po zahtevi vsakomur zaston in franko. 549

Lepo pesestvo

na glavnem trgu z enoddstropno hišo in z malo delavnico, pripravno za vsakogar provizionista, zlasti za mestnara, se takoj iz proste roke po ceni proda. Zraven je klet, hlev za krave in svine, drvarnica, vse in dohrom stanu, zidan in z opoko krito. Poleg so stiri oralji njive in travnika, dasti sedniti dreves. Pri gospodarskem poslopu, ki je nadstropje v kleti, je nastajena tria. Daljša pojasnila daje lastnik tega posetiva: M. Romich v Leku pri Židovem mostu.

Vinograd

z lepimi brudrani okoli in z lepim pongratom (vtrom), kjer so sladne jablane in hruske, se proda. Zraven je hiša za vinsčarna, ena shramba, hiša za gospodarje, hlev za govedo in lepa klet. Žemlje je vsega skup 6 orsov, poleg je tudi hosta. Iz vinograda se lahko napravi njiva ali sadonosnik. Posestvo je vse in lepem redu, 1/2 ure oddaljeno od Konjic. Cena K 6.280, vključeno lahko cstone K 3.200. Več pove Anton Prosenak v Tepani, peša Konjice. 491

Delovodja (Platzmeister)

ki je praktičen v lesni trgovini in pisarniškem delu se sprejme pri Franu Cleinreichu, lesnemu trgovcu Tivmehu (Tivmbergu) na Korosku. 572

Domačega kovača, oznenjenje sprejme v službo Frane Cleinreich v Tivmehu (Tivmberg) na Korosku. 573

Hmeljnjo zemljišče v najem 526
okoli treh oralov dobre zemlje, blizu mesta se takoj odda. Pisma na naslov: Hmelj, Celje, poste restante.

Pekovski učenec se takoj sprejme pri Johannu Turčiću na Pragerskem. 591

V najem ali proda se hiša z 8 hrami, 1 svinjak, 3 drvarnice, vodnjak v hiši, 1/2 oralov posesti z mladim drevjem, zelenjak (Gemüsegarten). Posestvo je 1/2 ure od Ptuja oddaljeno. Vpraša se pri upravniku „Stajerca.“ 594

Sprejmejo se trije krepki dečki 592
s primerno solsko izobrazbo v večjo pekovsko obrt. Ako se je kateri že učil, dobi znanje primerne placi. Oglasiti se je pri Avgustu Seniču, posetnik in pekar v Žalcu pri Celju. 592

Prično prodaja Proda se več travnikov in sadonosnikov. Zelo ugodno se oddajo tudi vinogradi, s preso in stanovanjem. Na dopise in proračuna odgovarja R. Kandolin v Policehan. 593

Doslužen vojak išče službe kot sluga pri kaki trgovini ali podjetju. Gre tudi za hlapca. Posreduje in tolmači upravnemu „Stajerco.“ 596

Svarilo.
Doktora pl. Trukoczyja, svetovno znano redilno varstveno sredstvo, ki je bilo na razstavah odlikovano z najboljšimi pohvalami, dobiva se pristno pod marko **Mastin**
pri vsakem trgovcu. Po posti se razposila najmanj 5 zavitkov za K 2.70. Lekarna Trukoczy v Ljubljani. Ponarejali se sodobno kazujejo.

Viktorija-dijamantni prstan 540

v pristnem zlatem dublu punciran - zlato je na srebru - K 2.40 v pravem zlatem kovanju K 5. - nadomešča dozdaj se najbolje pristne briljante. Dobiva se pri **Hanns Konradu**, juvelerji v Mostu (Brux) št. 876 na Češkem. Bogato ilustriran cenik z nad 3000 slikami se dospošuje na zahtevo zastonj in franko.

Moderni kuhinjski recepti
so dnevne potrebščine. —
Ceres-jedilna-mast.

"Ceres", tovarna za živila, razpisuje konkurenco za kuhinjski recept v vključnem znesku K 15.000. Natančnejši pogoj se izvaja brezplačno pri vsakem boljšem trgovcu.

516

Moderne, solidne mošnje denarnice iz usnja

(Lederportemonnaie). Štev. 7233. Fini mošnji denarnica za dame in otroke iz enega kosa run enega gladečega usnja napravljena, fin niklasti okov, tri predalčki in predalčki za listke, 7 cm dolga 4 1/4 cm visoka K 1. — Samo solidno blago, nepodloženo s papirjem! Portemonnaie iz havana-rjavega, solidnega usnja, denarnica z niklastim okovom, z niklasto zaklopnikom, s 5 predalčki, 9 cm dolga, 6 cm široka K 1. — Dobra, cena denarnica za gospode ali dame, s tremi predalčki, vsak ima posebno zaklopnikom, 9 1/4 cm dolga, K 1.10. Športna denarnica "Club" iz jutre, havanske barve, brez napisa, velik predal za papirnat denar, 3 majhni predalčki, z niklastim kovanjem K 1.10. Bolj fino izdelana denarna mošnje po K 1.80, 1.90, 2.30, 3.40 in više v tako veliki izberi. Noben riziko! Blago se lahko zamenja za denar o ali se denar vrne! Po postnem povzetju razposila

Hanns Konrad

prodajalnicu v Mostu (Brux) štev. 876 na Češkem.

Bogato ilustrirani ceniki z nad 3000 slikami se na zahtevo nujno vsakomur dospošuje brezplačno in poštne prostro.

Triletno
pismo
jamstvo.

5 kron!

V tej kakovosti
nima konkurence.

Razposila po pošttem povzetju

528

Hanns Konrad v Mostu (Brux) št. 876 (Češko).

Bogato ilustrirani ceniki z nad 3000 slikami se vsakomur na zahtevo nujno dospošuje brezplačno in poštne prostro.

Prava šv. ota Roskopf patent-anker-remontna uč z masivnim solidnim, antimagnetičnim anker-strojem, s pristno emajlirano ciferino (to ni papir!), z varstveno plombo, v pravem niklastem okrovu, nad strojem je sarmirano pokrovilo, gre 36 ur (torej nikakor ne samo 12 ur), z okrasnimi pozlačenimi kazalci, natančno regulirana, z triletnim pismenim janstvom, komad K 5, tri komadi K 14, s kazalem sekund K 6, tri komadi K 17; v pristnem srebrnem okrovu brez kazala sekund K 10, tri komadi K 28, s kazalem sekund komad K 12.50, tri komadi K 35. Ura se lahko zamenja za drugo ali se vses denar vrne.

KARL KASPER, Ptuj, gopodska ulica 11

c. kr. zaloga smodnika.

Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnega smodnika v svinčenih škatljicah, okroglega in raznesilnega, vse vrste kapsene, patrona za puške (Lancaster i Lefanche št 20, 16, 14, 12), patrona za samokrene 7, 9, 12 mm šprihe. — Nadalje imam veliko zalogu umetnega ognja in raketaljuov. Velika zaloga špecerijskega blaga, sladkorja, kave, čaja, riža, mila (žajfe), petroleja, južnega sadja itd. Imam vsakovrstno olje, bučno in pravo najfinješje. Glavna zaloga kajnita in tomaževe žlindre za gnojenje travnikov in vinogradov, nadalje zaloga galicije, žvepla, rafije, gumija in lanenih koncov za cepljenje itd. Vse navedeno dobro in po cen.

Pisarna za posestvo in hipoteke, od oblasti dovoljena in protokolirana **Karl Kržízek**, Maribor, Burgasse 8 preskrbuje nakup in prodajo graščin in posestev, tovarniških podjetij vsake vrste, stanovanj, vil letovič, mlinov, prostorov za zgradbe, njiv, travnikov in gozdov itd., dalje preskrbuje posjila na prvo in drugo vlogo.

Sam prodam v Mariboru veliko število najrazličnejših lepih in jako cenih posestev, kakor tudi v raznih večjih krajih po spodnještajerski deželi. Pojasnilo dajem vsak čas in brezplačno.

533

Že dolgo let dobro znani
stroji vsake vrste
za 10 jedelske in obrtne potrebe

vse pod dolgoletnim
jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih
tudi na obroke.

Ceniki z več kot 500
slikami brezplačno
in franko: dospošuje
se v slovenskem je-
ziku.

Prekupci in agenti začlenjeni
Ivan Schindler, Dunaj

III, Erdbergstrasse 12. 471

Dobre ure po ceni. Prave srebrne remont-ure
od c. kr. novčnega urada štepm-
ljane, z emajlirano ciferico, s
kazalem sekund, dobre in točne.

no regulirane **K 7.60.**

Ista ura z dvema pravima srebrima, pokrivaloma K 11.50, z anker strojem zistem Roskopf K 10 — ista ura z dvema pokrivaloma K 13.50. Prava srebrna puncirana anker-remont-ura, dvojno pokrivalo (tri srebrna pokrivala v eno pročno), izvrstno notranje izdelana, z 15 rubinkami, kazalem sekund, fino blago, točno regulirana, triletna pismena garancija K 15 — Ure za dame, zlate in srebrne, v bogati zalogi.

Ure so točno repaširane in
jako natančno regulirane, zato reela triletna pismena ga-
ranceja. Noben riziko! Ura se lahko zamenja ali se denar
vrne. Razposila po pošttem povzetju

530

Hanns Konrad, c. kr. sedanjemu zaprisjenem cencem.

Moja trgovina je odlikovana s c. kr. orijom, s arhivom in zlatimi kolaj-
nimi na razstavah in z nad 100.000 priznanimi dopisi s celega sveta. Usta-
novljeno l. 1887. Bogato ilustrirani cenik z nad 3000 slikami se dospošuje
vsakomur na zahtevo brezplačno in poštne prostro.

Lep okras za vsako sobo je moja
dobro idoča Jockele-ura

v lepo izrezljanim okrovu, dober stoj, s 3 letnimi
pismenimi jamstvom, z belo koščenim kazalcem in
Stevilčani, 18 cm visoka kompletno z bronasto
pozlačenim utežem (vijhlom) izvaredna po cen-

samo K 2.80, ura kukavica K 8.50.

Vsako leto prodam več karok 50.000 komadov ur in vsi moji p. n. odjemalci so z menoj popolnoma zadovoljni. To stevilo, ki ga v Avstriji ne daje noben drug urar, najbolj dokazuje sol ditelo me-
trogovine. Vsako, tudi najmanjše naročilo se kar
najskrbnejše izvrši. Razposila po pošttem povzetju

Hanns Konrad

prva trvdka ur v Mostu (Brux) štev. 876 na Češkem.
Cenik z mnogimi podobami čez 3800 se dospošuje vsakomur na zahtevo zastonj in franko.

Razglas.

Štajerski deželnki odbor je sklenil v svrhu temeljite izobrazbe viničarjev za gojitev ameriških trt, oskrbovanje drevesnic, napravo in oskrbovanje sadnih vrtov prirediti tudi v letu 1907 po eden viničarski tečaj na: 1. deželni sadje- in vinorejski šoli v Mariboru; 2. deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici. 3. deželni viničarski šoli v Ljutomeru; 4. deželni viničarski šoli v Gornji Radgoni in 5. na deželni osrednji trsnici na Spodnjem Bregu pri Ptaju. Tečaji se pričnejo s 15. februarjem in se končajo s 1. decembrom 1907. V Mariboru se prejme leta 1907 14. v Spodnjem Bregu pri Ptaju 20., v Ljutomeru 12., v Gornji Radgoni 16., v Lipnici 24. posestniških in viničarskih sinov. Ti imajo prostoto stanovanje, popolno hrano in 8 krov mesečne plače na zavodih. Izobrazba na teh tečajih je izlasti praktična in letoliko teoretična, kolikor je preddelavcem in samostojnim viničarjem neobhodno treba. Končem tečaja se izroči udeležencu spričalo njegovih zmognosti. Da se prisolec prejme, mora predložiti svojo nekolekovano prošnjo najpozneje do 1. januarja 1907 dež. odboru štajerskemu. Priponiti se mora izrečito, v kateri tečaj želi biti sprejet. Priloziti se mora: 1. Potrdilo, da je prisolec zavril 16. leta; 2. od farnega urada potrjeno navrstveno izpričalo; 3. zdravniško izpričalo, da nima nalezljivih bolezni in 4. izpustnica iz ljudske šole. Vstopivši se morajo zavezati, da bodo ostali od 15. februarja do 1. decembra 1907 neprenehoma v šoli in da bodo slušali na vse odredbe deželnih strokovnih organov, ki prospevajo njihovo izobrazbo. Gradec, 26. dne oktobra 1906.

Deželni štajerski odbor.

Sprejme se

oženjeni vrtnar za sadjarstvo in vinogradništvo ter zelenjak (Gemüseban); nadzorstvo čez vino-
grad. Ponudbe s prepisi spričevali in zahteva-
583 plače se pošljajo **F. C. Schwab-u** v Ptuj

Novost! Odrašenim koristno, otrokom ve-selje! Brez stroškov! Brez rizike! Novost!

Da bi povzdignila zniščil šedenja, upeljala je

mestna hranilnica (sparkasa) v Ptiju

ove uredbo, ki se je v drugih krajih že obnesla in je tako primerna potrebi ljudstva. To so t. zv.

domače hranilne kase.

(Sparbüchsen.)

Kdor hoče, dobri lepo izdelano blagajnico domu. Ta blagajnica ne stane ničesar; le varčino si zasiguri hranilnica prvi shranjenih 4 K. Ali kadar odstopiš od članstva, dobis 4 K nazaj. To domače hranilno kaso dobiš tedaj čisto zastonj. Blagajnični ključek ostane hranilnici; kadar imaš že neko svoto nabранo, prineseš blagajnico, katero se odpre pred tvojimi imeni in se ti vpiše v hranilno knjižico dotedno svoto. Tako nabiraš lahko najmanjše svote, kraj za krajcarjem, — tako navadiš lahko svojo deco na šedenje in ji napraviš veliko veselje, — vse brez da bi žrtvoval vinar!

Prepričani smo, da bode vsakdo uvidil nujno potrebo teh domačih kas!

Št. 37.844
II 6267

Razglas.

Naročitev ameriških trt za plačilo iz združenih državnih in deželnih nasadov za nasadno dobo 1906/7.

Dežela štajerska proda v spomladji 1907 sledče množine ameriških trt po spodaj označenimi pogoji, i. s.:

1) 700.000 cepljencev, večinoma od rumenega šipona, laške graševine, bele burgundre, bele in rudeče žlahtnine, zelenčice, rudečega traminca, renske graševine in muškatelca, cepljenih na Riparia Portalis, Vitis Solonis, Rupestris Monticolo.

2) 600.000 korenjakov od Riparia Portalis, Vitis Solonis in Rupestris Montikola.

3) Večje število ključev zgoraj imenovanih vrst.

Cene trt per 1000 komadov so:

I. Cepljenci za premožnejše posestnike 200 K, za druge 140 K.

II. Ameriški korenjaki za premožnejše 24 K, za druge 16 K.

III. Ključi 10 K.

Deželni odbor si pridržuje pravice, naročnikom od več nego 1000 cepljencev in 3000 korenjakov ali ključev zmanjšati naročeno množino, oziraje se na splošno stanje naročb.

Naročila na te trte so vložiti neposredno pri deželnemu odboru ali po občinskih uradih, pri katerih se nahajajo posebni naročbeni listki, in to do 15. novembra t. l.

Občinski uradi imajo izpolnjene naročbene listke takoj dež. odboru vposlati.

Naročbe, ki prihajajo do 15. nov., se zbira in se razdeli trte primerno, ako ne zadostijo naročbam.

Trte se oddaja edino štajerskim posestnikom in imajo oni, ki naročajo neposredno pri dež. odboru, priložiti občinsko potrdilo, da imajo vinograd v občini. Trgovci s trtami so od tega izključeni.

Cene veljajo na mestu in je plačati svoto pri prejemu trt, oz. ako se pošljajo po železnici, se vzame svoto po povzetju in zaračuni po lastni ceni tudi zavitek in dovoz.

Pri vsaki naročbi je natanko povedati: 1) natanko pisano ime, stanovališče in stan naročitelja; 2) davčna občina, v kateri leži vinograd; 3) zaželjena vrsta trt; 4) zadnja železniška in poštna postaja, kamor se ima poslati trte.

Ako je zahtevana vrsta že prodana, se namesti z drugo podobno vrsto.

Trte naj se prevzamejo po možnosti od naročnikov samih in naj se, ako pridejo po železnici takoj po sprejemu pregledajo.

Pritožbe so takoj vposlati na vodstvo trtne šole. Na poznejše pritožbe se več ne ozira.

Gradec, 1. oktobra 1906.

Štajerski deželni odbor:
Edmund grof Attems.

Briljantno angeljsko zvonjenje za božično drevesce

s 6 pozlacenimi angeli; funkcionira brez napake! najlepši in najnoviji okras božičnega drevesca, ki naj bi ne manjkal v nobeni krščanski družini.

Po gorkem zraku, ki ga sveče provzročijo, so počne kolo gibati; kroglo na kolesu zadejeno ob 3 zvonce; tako se provzroči krasno zvonjenje, katerega posledica je veličastno božično veselje.

Cena komada franko (naprej plačati!)

— K 1'50 —

proti pošttem povzetju 20 vin. več. Naroča naj se pravčasno

pri Hanns Konrad

Prva tovarna za ure v Mostu (Brüx) na Češkem št. 876. Moj cenik obsega 200 stranij in 3.000 podob in se dobi zastonj 547 in franko na zahtevo.

Konkurenčna budilnica

po ameriškem sistemu, teče, naj se položi kakor hoče, zanesljiva, dobre vrste; s triletnim pismenim jamstvom, da bo dobro in točno tekla K 2.90, tri komadi K 8.—, s cifernico, ki po noči sveti, za komad K 3.30, tri komadi K 9.—. Nohen riziko. Ura se lahko zamenja za drugo ali se vrne denar. Po pošttem povzetju ali če se denar posluje naprej raz- posija

prva tovarna za ure

Hanns Konrad
v Mostu (Brüx) št. 876 na Češkem.

Bogato ilustriran cenik z nad 3000 slikami se vsakokrat na zahtevo dopolnil brezplačno in poštne prosti.

548

Otvoritev.

Usojam se p. n. občinstvu v Ptiju in okolici naznaniti, da sem preložil svojo

kovačino z bakrom (Kupferschmiede) od Maribora v Ptju in jo otvoril v postni ulici (Postgasse) poleg gostilne, pri slonu (Elephant).

Izvrševal budem najbolje in po najnižjih cenah vsa v to stroku spadajoča dela, kakor tudi popravila kotlov za žganje iz bakra, kolci za perilo, hanice za perilo, itd. tudi vzamem vse blago iz bakra v račun.

Nakup bakra, mesinga svinjca in cira.

Za mnogobrojno udeležbo prosi

Demeter Glumac

kovač z bakrom.

567

Sadna drevesca

1000 komadov žlahne vrste za jesen in spomlad oddaja Rossman v Framu (Frauheim), kjer si vsakdo tudi lahko ogleda dvevesa.

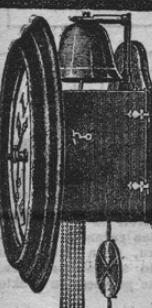
520

Nedoseženo! Svetovni čudež! Nedoseženo!

600 komadov samo gold. I.95

1 krasno pozl. prec. ank. ura z verigo, natančno idoča, 3 leta garancijo, 1 moderna židanja kravata za gospode, 3 kom. fini robovi, 1 krasni prstan za gospode z im. biserom, 1 lepa eleg. garnitura okrasa za dame, obstoječa iz 1 krasnim kolijevkom iz orient. biserov mod. okrasek za dame s pat. zaključkom, 2 eleg. zapenitici za dame, 1 par osensik s pat. kavljijo, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjato denarino, 1 par manšetnih gum, 30 Doubljato, patent zaključek, 1 eleg. album za razglednice, najlepši razgledni sveta, 3 saljivi prelejeti, velika veselost pri mladih in starih, 1 praktičen navod za ljubavnna pisma gospodov in dam, 20 kom. predmetov, in 3600 predmetov, potrobnih v hiši. Vse skupaj z uro, ki je sama toliko vredna, samo gold. 1.95. Posilja se po povzetju ali pa posluje denar naprej po dunajski razpisovalni trgovini P. Lust, Krakova 41. — NB. Denar nazaj za stvari, ki ne dopadejo.

589

Budilnica z zvoncem kakor na turnski uri,

1. kakovosti, teče 30 ur, bije vsako uro in vsake pol ure, ki z zvončkom je glasno domi, okvir je gladko poliran, 30 cm v premeru, cifernica je zastekljena, s tremi bronasto-pozljenimi učinki (gvitki) stane kompletno samo K 6.60.

Trditev pismena garancija. Nohen riziko. Ura se lahko zamenja za drugo, ali se denar vrne. Po pošttem povzetju ali če se denar posluje naprej razposilja.

Hanns Konrad

Prva tovarna za ure v Mostu (Brüx) št. 876 na Češkem.

Bogato ilustriran cenik z nad 3000 slikami se na zahtevo dopolnil brezplačno in poštne prosti.

izposiljava solidnih čeških glasbil po zelo nizkih tovarniških cenah.

Izviru se kupi najcenejši! Glasom mojih postavljenih pogojev je dovoljen brez rizike, ker je zamenjava dovoljena ali v tem času, gosp. za soljarje že po K 4.80, 5.50, 6.—, 7.60, 8.60, 9.60, 11.—, 12.—, 15.— Koncertne po K 14.—, 17.—, 20.—, 25.—, Orkester po K 28.—, 32.—, 36.—, Solo gosp. po K 50.—, 60.—, 80.—, 160.—. Lok za glosi po K 80.—, 100.—, 120.—, 240.—, 280.— in dalje. — Plikole in klavir, lepo izdelane po K 1.—, 1.60.—, 2.—, 3.—, in dalje. — Klarineti, jaka fino izdelani po 11.—, 12.—, 14.— in dalje.

Po pošttem povzetju ali če se denar posluje naprej razposilja Erzgebirgisches Musikwaren-Versandhaus

Hanns Konrad

v Mostu (Brüx) št. 876 na Češkem.

Bogato ilustrirani cenik z nad 3000 slikami se na zahtevo dopolnil brezplačno in poštne prosti.

537

Primerno božično darilo za dečke.

erna magica

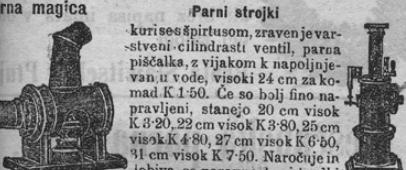
Parni strojki kurisejo spomladi, zravenje javstveni cilindriasti ventili, parsa piščalka, z vijakom k napojiljuvanju vode, visoki 24 cm za komad K 1.50. Ce so boli fino napravljeni, stanejo 20 cm visok K 3.20, 25 cm visok K 4.80, 27 cm visok K 6.50, 31 cm visok K 7.50. Narodne in dobitive se naravnost pri tvrdki

Hanns Konrad

prva tovarna za ure v Mostu (Brüx) na Češkem.

Bogato ilustrirani cenik z nad 3000 slikami se na zahtevo dopolnil brezplačno in poštne prosti.

538

Suhe užitne gobe

(Spieseschwämme) od 50—300

kg. kupuje Johan Kulhanek,

Dunaju XVI. Reinhartsgr.

39. trgovina s specijalnim in konzumnim blagom.

1 kovačna pomorska in dva kovačka učenca se sprejemata pri;

Antonu Flerenčaku,

583 kovaču v Brežicah.

Všakovrstne rane

se morajo skrbno varovati
pred vsako nemago,

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanja rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo, da je vlačno mazilo, tako imenovan prasko domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdruži rane, obravjuje iste, olajšuje vnetje in bolečine hladni in pospešuje zaceljenje.

Razpoložila se vsak dan.
Proti prediploma K 316 se postopijo 4 puse, proti K 4-60 pa 6 puse. Ena pusta velja 70 vinarjev.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovan
varstveno znamko.

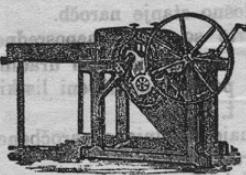
Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. in kr. dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“

Praga, Maia strana, vogel Nerudova ulice št. 203.
Lekarna v vseh lekarinah Austro-Ogrske. V Ptiju se do biva
v lekarini g. Ig. Behrbalt.

— Tovarna za poljedelske stroje —

C. Prosch-a v Celovcu

priprava
izboljšane
vitále (Göpel)
mlatilnico

z najnovejšimi tečaji (lagerji), lahko tekoče. Dalje stroje za rezanico delati, trijerje in milne za šrot.

Kupuj se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo vozinine prostro. Prodaja se tudi na obroke. ceniki se posiljajo poštne prosto in zastonj.

Lastna zaloga v Mariboru v Viktringhof ulici. 714

Hamburg-Amerika-Linie.

Najhitrejša vožnja po morju 5 dni, 7 ur, 38 minut. Rednadirektnazvezza z brzo- in poštnimi parniki, ki imajo dvojnotrevnjake, iz Hamburka do New-Yorka; dalje v Kanado, Brazilijo, Argentinijo, Afriko. Natančnejša pojasnila daje Generalna agentura za Štajersko Gradec, IV., Annenstrasse 10, „Österr. Hof.“ 209

Pravo domače platno

za rjuba in perilo priporočava po sledenih cenah:
Cela sesita rjuba za postejto 2 ali 2½ metra dolga, velja samo 1 gold. 20 kr. — Najfinje sesita rjuba iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajevarje. Domače platno za „širozoke“ velja meter 20 ali 25 kr, za obliko metrov 28 do 35 kr.

Vzorci (muštre) se tudi vpošljijo na zahtevo,

Brata Slawitsch
trgovca v Ptiju, Florjanski trg.

Brata Slawitsch
v Ptiju 106

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledenih cen:

Singer A . . . 70 K — h
Singer Medium 90 " — "
Singer Titania 120 " — "

Ringschiffchen 140 "

Ringschiffchen za krojače 180 "

Minerva A 100 "

Minerva C za krojače in čevljarje 160 "

Howe C za krojače in čevljarje . 90 "

Cylinder Elastik za čevljarje 180 "

Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najne cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

106

Za čevljarje

priporočava najin imeniten, dober in trpežen lastin in žamet (Schuhlastin und Schuhkamm), nadalje jako močne euge za štifelete (Gummizüge), izvrstno laneno platno in suknjeni file za furo, strufe, rincice in knofe, vsake vrste in velikosti. Dalje imava v zalogi posebno vrsto cvirna za usnje (leder) stopati in sicer poleg črne tudi vsake druge barve.

Prepričajte se in bote spoznali, da vam vselej dobro, pošteno in v nizko ceno postreževa.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptiju.

Rudarji

za jamska in zunanja dela se sprejmejo proti dobrimi plači v Schalltalskem rudokopu (D. pl. Lapp) v Velenju. Rudniških stanovanj je dosti na razpolago in se zaračuni ledičnim za stanovanje in kurjavo mesečno le 2.50 K. 562

Pozor! Ljudje iz okolice! Pozor!
V najni podružnici (filijali) pri mostu (Wagplatz) pripravljajo;

pravi domači sesekan špeh, pravo domačo svinsko mast (Schweinfette), pravu domaču zeljanšpehino meso), izvrstni fini švicarski sir, radensko slatino, pravo domačo tikvino olje, fino kafé kg po 1 gld. 20 kr., fino moko (melo) kg po 10, 12, 14 kr., kakor vse druge specijske reči. Kdor naju enkrat obiše, tisti ostane nama gotovo zvest odjemalec, ker mi skrbno paziva na to, da se vsakomur pošteno, dobro in točno postrež.

Podružnica bratov Slawitsch
trgovca v Ptiju pri mostu.

Red Star Line, Antwerpen

V Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New-York in v Filadelfijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel na Dunaju ali

Franc Dolenc, konec. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41. 537

Columbija-kitara citre

prineso brez vsakega uka veselje in radost v vsake famili. Columbijakitarice so 49×35 cm velike, imajo 41 strun, 5 akordov in se na njih s pomočjo podložnih not lahko takoj igra. Rabiti se jih že nad 100.000 komadov. Dobivajo se le naravnost pri moji tvrdki. Cene: kompletno s šolo in vseimi potrebnimi K 11.—. — Sekiri (note) komad po 20 h. Akord-citre v vsaki kakovosti komad po 3.50, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, 8.— in daje. Noben riziko, ker se blago lahko zamenja za drugo ali pa se denar vrne. Razposilja po poštrem povzetju Erzgebirgsches Musikwaren-Versandhaus

Hanns Konrad

v Mostu (Brux) št. 876 na Češkem.

Velik ilustrirani cenik z nad 3000 slikami se dopoljite vsakomur na zahtevanje brezplačno in poštne prostro.

Kupujem

vse deželne produkte kakor fižol, suhe jedilne gobe, ovs itd po najviših cenah

Franc Petschuch Celje.

580

Kinematograf. Velezanimivo tako za otroke kakor uodrasle,

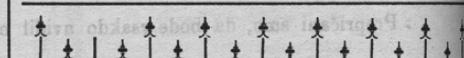
ker se da porabiti tudi kot „Laterna magica“, 38 cm visok, s tremi lanumi prožci (film) in 12 steklenimi podrobami, s petroljno lampo, z reflektorm v kartonu K 17.—

S tem kinematografom lahko upravi vsakdo, bodisi star ali mladi, žive, karbone slike na stevi, ki se vsakomur dopadejo. Mehanizem je tako nastanek izdelan in prav tako da ga lahko vsak otrok obvlada. Naravnost se dobiva pri prvih tovarni za ure.

Hanns Konrad

v Mostu (Brux) št. 876 na Češkem.

Bogato ilustrirani cenik o kinematografi, o laterni magiki, prihodkih, mehaničnih igračah itd. se dopoljite na zahtevanje vsakomur brezplačno in poštne prostro.

Rjavi premog (Braunkohle)

najboljši in najbolj po ceni na cele vagone pošlja Šaleška premogova družba (Schallthaller Kohlenbergbau) v Velenju na Štajerskem.

Božična premija.

Vsek p. n. odjemalec, ki si v času od 1. oktobra do 30. novembra pri meni pismeno naročuje blaga najmanj za K 40.—, dobrot božično premijo brezplačno ena Adler-Roskopf-Alarm-budilnik št. 4343 s cifranto, ki po noči sveti in je vredna ta za K 4-20, obenem je priložena pismena garancija za tri leta. Naročilom, ki pridejo po 20. novembru, se da gralis premija pod nobenim pogojem ne bo pizala. Zato se vam priporoča, da si zlasti svoja božična naročila preskrbite pri meni že v oktobru ali novemburu.

Hanns Konrad

prva tvorница ur v Mostu (Brux) št. 876 na Češkem. Moj obširni glavni cenik, ki je ravnomerno izšel 200 strani deli ter obsegajo nad 3000 slik, se vsakomur dopoljite na zahtevanje brezplačno in poštne prostro.

Zahtevajte brezplačno

in franko moj veliki ilustrirani cenik s čez 3000 slikami o niklastih, srebrnih in zlatih urah, kakor o vsakovrstnih srebrinah in zlatinah, godbenih in instrumentih, robe iz jekla in usnja po prvotno-tovarniških cenah.

Niklasta remontura-ura 5—

Sistem Roskopf-patent 4—

Švicarska originalna sistem Roskopf patent-ura 5—

Registrirana „Adler-Roskopf“ niklasta anker-remontoar-ura 7—

Srebrna rem-ura z dvojnim pokrovilom 11-50

Ura kukavica K 8-50, budilnik 2-90, kuhišnica ura K 3-50

„Schwarzwalder“-ura K 2-80

Za vsako ura 3 letno pismeno jamstvo. Nobene rizike! Za menjavo dovoljena ali pa se denar vrne.

Prva tovarna za ure **Hanns Konrad**

v Mostu (Brux) št. 876 (Češko).

518

Nagrobne vence
(Grabkränze) jako fino izdelane po 6, 8 ali 10 kron, kakor tudi venčne trakove (Kranzschleifen) z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi.

475

Brata Slawitsch v Ptiju.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

58

isk: W. Blanke v Ptiju.